

OÑATIKO UDALA

Telefona: 78 04 11

Fax: 78 30 69

20560 OÑATI

SARRERA

Oñatiko Udaletxean eta bere ardurapeko zerbitzuetan hizkuntza normalena eta erabiliena euskara izan dadin burutu da Arautegi hau. Euskara normaltzeaz hitz egin dugu, hau da Udaleko zerbitzu eta atal guztietan euskara normal erabiltzeaz.

Euskararen normalizazioaren erantzukizuna Udaleko Batzorde guztien artean banatzen da, nahiz Euskara Batzordea izan gidatzaile eta eragile nagusia.

Euskararen normalizazioa ahalik eta era osotuenean burutu nahi dugu, herriko eta Udal administrazioko baldintzak ezin egokiagoak direlako. Oñatiko Udala euskara hutsezko jarduna bultzatzen saiatuko da eta bide horretatik gure proposamenak.

Hori horrela, Udalaren jokaerak ez du gure ustez izan behar euskarari nola edo hala eustea bakarrik, alderantziz, euskararen erabilpenaren eredu eta bultzatzaile izan behar du, azken urte eta mendetan izan duen jokabidearen konponbide gisa. Eta euskarari laguntzarik eta bultzadarik eman nahi badio, bere burua euskaldundu eta gizarte bizitzan euskararen ezagupena eta erabilpena bultzatzea eta laguntzea izan behar dute jokabide horren ardatzak. Hedatze horri laguntzeko, dirulaguntza politika bat ezarri da Arautegi honen bitartez.

Hau guztia, aurrera egiten lagunduko digun azpiegitura osatu nahian egiten da.

Aurrerabide eta egituraketa horretan jartzeko zutabe bat litzateke orain arte egindako bideak erakutsitakoaren argitara euskararen erabilpena zertxobait bederen arautzea, jokamoldeak eta joko arauak zehazteko alde batetik, eta orain arte egindakoa finkatzeko eta garatzeko bestetik.

1.- UDALAREN JARDUNERAKO HIZKUNTZ IRIZPIDEAK

1.1 Ahozko erabilpenari dagokion hizkuntz jokabidea

Euskara da ohiko hizkuntza Oñatiko Udal Administrazioan.
Horretarako giro egokia eta euskalduna sortzen saiatzen da Udala.

a) Langileen artean

Norma bezala laneko gaitan nahiz bestelakoetan euskara erabiliko da.

b) Herritarrekiko harremanetan

Oñatiko edozein Udal zerbitzutara hurbiltzen diren herritarrei lehen hitzak euskaraz zuzenduko zaizkie, eta euskaraz ez duela hitz egiten edo gaztelera erabiltzea nahiago duela adieraziko ez balu, euskaraz jarraituko da berarekiko harremana.

Herritarrek euskaraz hitzegin dezaten lagunduko da beti, elebitasun pasiboa besterik ez duenaren kasuan edo euskaraz behar hainbat moldatzen ez denean.

1.2. Idatzizko erabilpenari dagokion hizkuntz jokabidea.

a) Udal zerbitzuen barneko idazkietan.

Udal administrazioaren baitan sortu eta administrazioaren barnerako diren idazki, ohar, jakinarazpen, izapide, irizpide eta abar, euskara hutsez egingo dira.

Udal Pleno, Gobernu Batzorde, Lan batzorde nahiz beste edozein batzordetako bilkura-agiriak euskaraz edo euskaraz eta gaztelera egingo dira,

Horren ondorioz Alkatetzak, Zinegotzi-batzordeburuak, sail administratibo edo zerbitzu ezberdinek, Udalaren nahiz hasieran aipatutako erakundeen edozein organuren erabakipean edo ezaguerapean jarri beharreko diktamenak, eguneko aztergaiak, txostenak eta aurrekontuak euskara hutsez idatziko dira.

b) Udal zerbitzuetatik kanpora irtetzen direnetan.

Pertsonalki direnean, herritar euskaldunei euskara hutsez zuzenduko zaizkie.

Herriko talde edo elkarteei zuzendutakoak ere euskara hutsean bidaliko zaizkie.

Herritar guztiei bidali edo zuzentzen zaizkietan, euskara eta gaztelera, biak erabiliko dira, baina beti ere euskarari lehentasuna emanez.

Deialdi eta iragarkietan, ahoz nahiz idatziz: idatzizko komunikabideetara bidaltzen den deialdi, ohar, propaganda eta abarretan, euskarari erabateko lehentasuna emango zaio kokapena, tamaina edo errepikapenaren bidez; jakinarazpena ulerterreza denean, euskaraz bakarrik iragarri ahal izango da.

Ahozko komunikabideei (irradi, telebista) nahiz kalez-kale dabilen udal-ibilgailuari pasatzen zaizkien mezuei, idatzizko komunikabideetakoekin erabilitako irizpide berberak ezarriko zaizkie; adibidez irradi, telebista edo ibilgailutik iragarri behar dena ulerterreza bada, euskaraz iragarriko da, eta luzeago edo ulerkaitzagoa bada berriz, elebitasunez adieraziko da.

c) Erakundeei zuzendutakoetan.

Euskal Herriko lurraldeetako Udalei zuzenduak direnean euskara hutsez bidaliko zaizkie.

Foru Aldundiari bidaltzekoak ere euskara hutsez izango dira.

Eusko Jaurlaritzarentzat direnak ere euskara hutsez.

Estatuak Euskal Herrian dituen atal eta erakundeetara zuzendutakoak euskaraz eta gazteleraz bidaliko dira, beti ere euskarari lehentasuna emanez.

Espainiako Estatuko nahiz munduan zeharko edozein erakunderi:

* Erakundea euskalduna bada euskaraz bidaliko zaio.

* Euskalduna ez bada berriz, euskaraz eta erderaz, baina beti euskarari lehentasuna emanez.

d) Udalera beste erakundeetatik iristen diren idazkiak.

Foru Aldunditik, Eusko Jaurlaritzatik, Udaletatik eta beste hainbat herri-erakundeetatik idazki, ohar, jakiarazpen, egitasmo, txosten etabar, Udalera euskaraz iritsi daitezten eskatuko du Udalak.

Euskaraz igortzeko eskatuko zaio kasuan kasu erakunde bakoitzari erdara hutsean igorriko balu.

Euskara ofiziala den eremuko erakunde ofizialetik nahiz administratibotik jasotzen diren disposizio, erabaki ofizial, berri emanketa eta komunikazioak euskaraz ez baleude itzuli egingo dira jatorrizko tokira, Arauzkotezko Legearen 8.2 artikuluan xedatzen dena betez berriro bidal dezaten eskatuz.

Horrez gain, idatzi bakoitzak Udalean egin behar duen tramitazioa euskaraz egingo da.

Hornitzaileei eskatutako materialeak euskaraz etiketaturik bidaltzea eskatuko zaie. Baita dagokien katalogo edo instrukzio liburua ere, kontratua, korrespondentzia etabar.

2.- LANGILEGOA

Arautegi honetan ezarritakoaren arabera, Udalaren iharduera euskaraz izango denez gero, lanpostuaren hizkuntz eskakizuna derrigorrezkoa duten Oñatiko Udaleko langileek bere lana euskaraz burutzeko gauza izan behar dute. Behin behineko langileekin ere irizpide berbera erabiliko da.

a) Oñatiko Udalak, Eusko Jaurlaritzaren Lehendakaritza eta Zuzentza Sailaren azaroak 25eko 250/1986 DEKRETUA eta urriaren 17ko 224/1989 DEKRETUAren ildotik, Udalaren menpeko lanpostu guztiek dute hizkuntz perfila ezarria, eta lanpostu berriak betetzerakoan ere, hala egingo da. Urteroko Udalaren Plantila Organikoan jasoko dira Hizkuntz Eskakizunak lanpostu bakoitzaren alboan.

b) Aurrekoaren haritik, dagokion Hizkuntz Eskakizuna eskuratu bitarteko formazio programa eskainiko zaio langile bakoitzari, Udalak HAEEREkin sinatuta duen hitzarmenaren arabera.

3.- UDALAREN BATZORDE GUZTIEI BEGIRAKO HIZKUNTZ POLITIKA

3.1 Udaleko barne bizitzan.

a) **Herriaren izena OÑATI da**, Udal Plenuak 1980ko azaroaren 25ean erabakia hartu eta Euskal Herriko Aldizkari Ofizialean 1981eko maiatzaren 18an agertu zenetik.

b) Seinalizazioa.

Herriko sarrera guztietan edota inguruko herrietako errepideetan dauden seinalizazioak aldatzeko gestioak egingo ditu Udalak.

- Kale izenak: Orain daudenak aldatu egingo dira euskara hutsez jarriz, beti ere Udalak onartu zuen kale-izendegia errespetatuz.

- Bide seinalizazioa: Herriko kale eta abarretan dauden errotulo, izen eta seinalizazioak euskara hutsez idatziko dira.

- Zerbitzuetako errotulazioa eta iragarkiak euskara hutsez idatziko dira.

3.2.- Edozein batzordek antolatutako ekintzetan.

a) Propaganda.

Norma bezala euskara hutsez egingo da. Komenigarria dela eta bietan egiten denean ondorengo baldintzak gogoan izanik egin beharko da:

- Propaganda idatzian

1.- Ezagunak edo nahiko erabiliak diren euskal hitz edo esaldiak euskaraz bakarrik idatziko dira.

2.- Euskarazko testuari lehentasuna emango zaio.

3.- Materialearen sorkuntza prozesuan, erabat egin aurretik, inprenta-probak Euskara Zerbitzura eraman, bere oniritzia eman dezan.

- Propaganda mintzatuan.

Irrati eta bozgorailuetatik egiten den propaganda, euskera hutsean egitera joko da, baina komenigarria ikusten den kasutan komunikabidetaz baliatuz eman beharreko mezuetan erabili behar diren arauak izan beharko dira kontutan, eta beti ere, zehazten den eran, euskarari lehentasuna emanez.

Ekintza hori hitzaldia, jaialdia, lehiaketa, kanpaina etabar izan daiteke.

Hala ere hitzaldiek duten berezitasunagatik Udalak arau hauek zehazten ditu:

b) Hitzaldiak

Udalak haurrentzako eratzen dituen hitzaldi edo antzerako saioak euskaraz izango dira.

Gainontzeko hitzaldietan ere lehentasuna euskarari emango zaio:

a) Hizlari euskaldunak aurkituz.

b) Giro euskalduna sortuz: propagandan, esku programatan, aurkezpenetan...

Hitzaldia euskaraz ez bada, ahal denean amaieran laburpena euskaraz egingo da.

- Kasu limitetan ere (hizlaria erdalduna) euskararen presentzia itxurosoa izango da:

*- Hizlariari aurretik, indarrean dagoen arautegiaz ohartarazi eta euskarari dagozkion baldintzak betetzeko, hitzaldia edo bere laburpena bidal dezan eskatuko zaio, testua itzulia izan dadin.

*- Hitzaldiaren aurkezpen osoa eta laburpena euskaraz emango da.

*- Elkarrizketa zabaltzen denerako, galde-erantzunak euskaraz egiterik izan dadin, mahaian itzultzaile lanak beteko dituen norbait egon beharko da.

*- Entzulegoa dinamika honetara gustoz molda dadin, euskal kontzientzia sortzen ahalegindu, kontraesanetan erori gabe.

c) Hitzaldiez aparteko ekintzetan

1.- Aurkezlearen lanean ere euskarari emango zaio lehentasuna, nahiz ikuskizuna gazteleraz izan.

2.- Ekintza euskaraz ez den kasuetarako, aurkezle euskalduna egon dadila, lan hauek betetzeko:

a) Ekintzaren aurkezpena eta laburpena euskaraz ematea aldez aurretik.

b) Ekintza ondoren elkarrizketa sortuko balitz euskaraz izan dadin posibilitatzea, itzulpen lanak eginez.

d) Hitzaldietan edo hitzaldiez kanpoko ekintzetan, eskainiko denaren edukia gazteleraz denean, 60€-ko dirulaguntza emango die Udalak antolatzaileei horren laburpena euskaratuta eman ahal izateko eta ekintzaren ostean elkarrizketarik balego euskaraz egin ahal izateko bitarteko lanak egingo dituenari eta inguruko gastuei aurre egiteko.

3.3.- Elkarte edo talde bezala aurkezten direnei dirulaguntzak emateko baldintzak

Administrazioari dagokio gizarte eremu guztietan euskararen erabilpena bultzatzea, Normalizazio Legearen 26. artikuluan aipatzen denez. Honen ondorioz, Oñatiko Udalak daraman normalizazio bideari jarraituz, Udalarekin izango dituen harremanetan euskara erabil dezaten gomendatzen die herritar guztiak.

a) Horrela, idatzizko harremanetan euskararen erabilpena bultzatzeko asmoaz saritze modu bat ezartzen da: edozein eskaera egiterakoan (obratarako, auzo jaietarako, udal instalazioak erabiltzeko...) eskaera euskaraz eginga badago, Udalak, eskaerari dagokion tinbre edo poliza ez dio kobratuko.

3.4.- Zerbitzu sektorean euskararen normalizatorako laguntzak

Denda, bulego, taberna eta antzerakoetan errotulo berriak jartzerakoan euskara hutsean jartzen dituenari, kostoaren %50 ordainduko dio Udalak 300 €-ko mugapean, eta errotulazioa osotasunean euskaraz baldin badu.

Bateraezinak izango dira kontzeptu honetan Udalak eman lezakeen dirulaguntza eta publizitatearen izenean errotulo beragatik enpresa batek eman lezakeena.

Denda, tailer, edo lantegi batek lehendik duen bere irudi korporatiboa aldatzean euskara hutsez jartzen badu, Udalak 300 €-rainoko dirulaguntza emango dio gehienez ere.

Enpresaren irudi korporatiboaren elementutzat joko ditugu:

- 1.- Kartazal eta paperetako menbretea.
- 2.- Ibilgailurik badute, haren errotulazioa.
- 3.- Bisita txartelak.
- 4.- Publizitatea herri mailan.
- 5.- Enpresaren fatxadako errotulazioa.

4.- HELDUEN EUSKALDUNTZERAKO ETA ALFABETATZERAKO DIRULAGUNTZAK.

Helduen euskalduntze prozesuak Euskalduntzen 1. urratsetik 12. urratsera arte hartuko du.

Alfabetatzea berriz bi zatitan banatzen da: alfabetatzen 1 eta alfabetatzen 2.

Bai euskalduntze bidean bai alfabetatze prozesuan aurrera egiten laguntzeko xedeaz, dirulaguntza hauek emango die Udalak ikasturte osorako matrikulatzen direnei.

4.1.- Oñatiko Udal Euskaltegian ikasle direnei honako dirulaguntzak emango zaizkie ondorengo baldintzapean:

a) Langabetu edo ikasle direnei matrikularen %75, egoera agiri ofizialen bidez egiaztatuz.

b) Gainontzekoei, matrikularen %50.

BETE BEHARREKO BALDINTZAK

a) Oñatin erroldaduta egotea. Biztanle Errolda-ren egiaztagiraren bidez ziurtatu behar dena da hau.

b) Euskaltegian %90eko asistentzia izatea.

c) Eskolen aprobetxamendu ona, hau da, egindako maila gainditzea.

Bi baldintza hauek Zuzendariaren egiaztagiria beharko dute.

4.2.- Herritik kanpoko Euskaltegiren batetan ikasten ari direnei:

Dirulaguntza hau eskuratu ahal izateko, Oñatiko Euskaltegian bere mailako talderik ez izatea.

Dirulaguntzei dagokienez, Udal Euskaltegikoen parekoak izango dira.

4.3.- Barnetegietako egonaldietan.

a) Langabetu edo ikasle denari, matrikula osoa.

b) Gainontzekoei, matrikularen erdia.

Matrikularen kostotzat hartuko da eskatzaileak ikasketengatik edo zerbitzu akademikoengatik ordain dezana, inolaz ere ez mantenu gastuak edo joan-etorriak.

BALDINTZAK

a) Oñatin erroldatuta egotea.

b) Asistentzia %90ekoa.

c) Aprobetxamendu ona, hau da, ikasturte horretako maila gainditzea.

Honek guztiak egiaztagiria eskatzen du; bi baldintza hauek Barnetegiko Zuzendariarena.

.-Barnetegian egonaldi luzeak egin arren, gehienez ere 300 €-ko dirulaguntza emango du Udalak.

Dirulaguntza eskaera, dagokion ikastaroa bukatu eta ondorengo hilabeteren barruan aurkeztu beharko du interesatuak, bere agiri guztiekin.

5.- UDAL INSTALAZIOEN EDO ONDASUNEN ERABILPENERAKO BALDINTZAK

Udal Kiroldegia edo Kultur Etxea bezalako instalazioetan, Udalak berak antola ditzan ekintzak euskaraz izango dira. Horretaz aparte, muga edo oztoporik jartzeko asmorik gabe, Udalak euskararen erabileraz baldintzak ezartzen ditu instalazio horietaz balia dadin edozeinentzat.

Kultura edo kirol izaerako edozein ekintzaren propaganda guztian, bai idatziz bai ahoz egiten denean, euskaraz egingo da eta elebietan egin beharra ikusten denean, beti euskarari emango zaio lehentasuna baldintza hauek betez:

a) Propaganda mintzatu eta idatzian.

Ezagunak edo nahiko erabiliak diren euskal hitz edo esaldiak, euskaraz bakarrik idatzi/esango dira.

Propaganda elebiduna egitekotan, euskaraz idatzitako testoari lehentasuna emango zaio.

Irrati eta bozgorailuen bidez egiten den propaganda euskara hutsean egitera joko da, baina komenigarria ikusten denean, euskarari lehentasuna ematen dion elebitasunean egingo da.

Talde ezberdinek euren propaganda kaleratu aurretik izan ditzaketen zalantzak argitzeko eta euskara idatzian batez ere, sarritan gertatu ohi diren bidegabekeriak gerta ez daitezen, Euskara Zerbitzuaren laguntzaz baliatzea gomendatzen du Udalak.

Instalazio horiekin zerikusia duen ekintzaren bati buruzko ohar edo iragarkirik jartzekotan, Arautegi honen irizpideen arabera idatzita jartzea eskatuko dio bertako arduradunak interesatuari.

6.- ERAKUNDE PRIBATUEKIKO ETA HIRUGARREN PERTSONEKIKO HARREMANAK

6.1.-Oñatiko Udalak hirugarren bati enkargatzen dizkion proiektu, ikerlan edo antzerakoak, euskaraz entregatu beharko zaizkio Udalari.

6.2.-Enpresa adjudikaziodunek eta kontzesiodunek, Oñatiko Udalaren kontura ari direnean Arautegi honen filosofia kontuan izanik, beren eguneroko lanean herritarrekiko harremana badute, **hizkuntz betebeharra** dute kasuan kasu finkatuko zaien mailan.

.-Herritarrekiko harreman zuzenik ez duten kasuetan, **euskaraz jakitea (ahoz nahiz idatziz) baloratu egingo da.**

6.3.-Enpresa horiek Udal Zerbitzuaren aholkularitza edo laguntzaz baliatu ahal izango dira haren posibilitateen arabera, baina beti ere kostoak enpresaren gain joango direla.

7.- JARRAIPEN LANA

Batzorde bakoitzari eta instalazioen arduradun bakoitzari dagokio Arautegi honetan ezarritakoa aldian-aldian egiaztatuz, betetzen den garantizatzea.

Instalazio horietan gauzatzen den ihardueran zehar euskarak dokumentu honetan ezarritako tratua jasoko ez balu, Udalaren esku geratuko litzateke bere jabetzapeko lokalok erabiltzeko baimena eta baldintzei buruzko erabakia.”